

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA****Codi:** 35523**Nom:** Lectures de textos medievals: temes i recepció**Cicle:** Grau**Crèdits ECTS:** 6**Curs acadèmic:** 2026-27**TITULACIONS**

Titulació	Centre	Curs	Període
1003 - Grau Estud. Hispànics, Lleng.Espan.i Literat.	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	3	Primer quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1003 - Grau Estud. Hispànics, Lleng.Espan.i Literat.	Literatura espanyola medieval	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

HARO CORTES MARTA

RESUM

L'assignatura Lectures de textos medievals: temes i recepció s'inserix en el mòdul Literatura Espanyola i en la matèria Literatura Espanyola Medieval, destinada al desenvolupament de competències generals d'un graduat o graduada en la branca acadèmica d'Humanitats i, dins d'ella, en el Grau d'Estudis Hispànics: llengua espanyola i les seues literatures. Està concebuda amb caràcter de formació obligatòria per a aportar als estudiants i a les estudiants competències en el coneixement de la Literatura Espanyola Medieval a través de l'estudi, anàlisi i comentari dels textos, per a desenvolupar la seua capacitat d'aprenentatge i l'adquisició de coneixements específics sobre l'evolució i desenvolupament de la Literatura Medieval i el context històric, social i de cultura en el qual es produeixen els textos literaris, així com les seues implicacions ideològiques, de recepció i culturals. La lectura, comprensió i comentari de textos capacitarà l'aprenentatge crític i comparatiu de les obres, autors, gèneres i modalitats literàries medievals, atenent així mateix l'adquisició de coneixements sobre els àmbits de creació del llibre medieval i la transmissió i recepció de la producció literària, cultural i artística de l'Edat mitjana. També s'atendrà la localització de fonts d'informació per a l'estudi de la literatura medieval, la seua interdisciplinarietat i l'aplicació dels coneixements a l'àmbit acadèmic, professional i investigador.

Aquesta assignatura té en compte especialment l'ODS 4, i, en concret, contribueix a garantir que tots els alumnes adquireixin els coneixements i les habilitats necessaris per promoure el desenvolupament sostenible, cosa que inclou, entre altres aspectes, els drets humans, la igualtat de gènere, la promoció d'una cultura de pau i no-violència, ciutadania i valoració de la diversitat cultural.

CONEXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

Cap.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

1003 - Grau Estud. Hispànics, Lleng.Espan.i Literat.

Adaptar-se a diferents entorns de treball filològics

Aplicar tasques d'assessorament i correcció lingüística i literària en relació amb l'espanyol.

Aplicar tecnologies de la informació i la comunicació, eines informàtiques, locals o en xarxa en l'àmbit filològic.

Coneixer els distints processos de les indústries de la llengua espanyola, les seues literatures i les seues cultures.

Conèixer i aplicar els corrents i metodologies de la teoria i crítica literàries.

Conèixer l'evolució històrica de la literatura i el teatre en espanyol.

Coneixer la crítica textual i l'edició de textos en espanyol.

Conèixer la literatura i el teatre en llengua espanyola.

Coneixer les tècniques i mètodes d'anàlisi en textos literaris i no literaris i la seua aplicació en l'àmbit de l'espanyol.

Demostrar un compromís ètic en l'àmbit filològic, centrant-se en aspectes tals com la igualtat de gèneres, la igualtat d'oportunitats, els valors de la cultura de la pau i els valors democràtics i els problemes mediambientals i de sostenibilitat així com el coneixement i l'apreciació de la diversitat lingüística i la multiculturalidad.

Dissenyar i gestionar projectes filològics en l'àmbit acadèmic o professional.

Elaborar correctament i adequadament textos orals i escrits de diferent tipus.

Identificar problemes i temes d'investigació i avaluar la seua rellevància en l'àmbit de la llengua, la literatura i el teatre en espanyol.

Que els estudiants hagen demostrat posseir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé descansa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi.

Que els estudiants hagen desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.

Que els estudiants puguen transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

Que els estudiants sàpien aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseïsquen les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seua àrea d'estudi.

Que els estudiants tinguen la capacitat d'arreglar i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seua àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguen una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.

Treballar en equip en entorns relacionats amb la filologia i desenvolupar relacions interpersonals.

Treballar i aprendre de manera autònoma i de planificar i gestionar el temps de treball.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. TEMES Y RECEPCIÓ DE LA LITERATURA MEDIEVAL

Unitat temàtica introductòria en la qual es fixaran les coordenades generals de contingut i la metodologia general de l'assignatura i s'atendrà també la localització de fonts d'informació per a l'estudi de la Literatura Medieval.

2. ORÍGENS DE LA PROSA MEDIEVAL

Prenent com a punt de partida la labor traductora i els projectes literaris d'Alfons X, així com l'evolució dels contes medievals i la producció literària de don Joan Manuel, es projectarà l'evolució de les diferents

matèries narratives i la seua consolidació en la prosa de ficció.

3. NARRATIVA DEL SEGLE XV

Narrativa del segle XV i gèneres principals: prosa doctrinal, llibres de cavalleries i ficció sentimental.

4. LA CELESTINA

Celestina com a síntesi del pensament i la pràctica literària medievals.

Aquestos continguts es plasmen en els següents resultats d'aprenentatge:

- Ser capaç d'apreciar els valors patrimonials i ètics i el valor estètic i històric de la literatura medieval.
- Ser capaç d'identificar i formular nous projectes sustentats sobre l'aplicació dels coneixements filològics en l'àmbit professional dels diferents entorns d'aprenentatge formal, no formal i informal.
- Ser capaç de realitzar cerques d'informació en la xarxa, d'utilitzar bases de dades especialitzades i de manejar espais d'informació complexos.
- Ser capaç de demostrar una actitud activa, positiva i creativa en el treball cooperatiu.
- Ser capaç d'aplicar els coneixements sobre textos literaris medievals en contextos especialitzats i acadèmics per a identificar temes d'investigació rellevants.
- Ser capaç d'utilitzar els coneixements sobre patrimoni literari medieval i transferir-los en entorns de difusió relacionats amb la divulgació cultural literària.
- Ser capaç de descriure les característiques històriques i culturals que permeten entendre l'evolució i tradició literària medieval en el seu context ideològic i cultural, tant dins de l'àmbit castellà, com en les seues relacions amb la Literatura Romànica.
- Tindre capacitat de demostrar solidesa en l'argumentació d'anàlisis crítiques d'obres literàries medievals.
- Ser capaç de relacionar críticament els aspectes formals del text literari medieval amb aspectes ideològics i històrics, a través del concepte d'enunciació literària.
- Ser capaç d'identificar les característiques d'una obra literària medieval i la seua adscripció als diferents corrents estètics i ideològiques.
- Tindre capacitat d'identificar els trets d'obres de la Literatura Medieval Espanyola, els seus autors i la seua raó de ser ideològic-cultural.
- Ser capaç de diferenciar i classificar tipològicament les edicions de textos.
- Ser capaç de descriure els processos literaris en el marc de les indústries culturals.
- Tindre la capacitat d'usar la llengua espanyola per a expressar correcta i adequadament júis

crítics en diferents contextos de comunicació i difusió.

- Ser capaç d'avaluar la competència comunicativa a partir de produccions discursives pròpies o alienes.
- Tindre capacitat d'utilitzar el coneixement adquirit per a identificar temes d'investigació i valorar la seua rellevància en el context de la Literatura Medieval Espanyola.
- Ser capaç d'usar adequadament la terminologia clau de l'anàlisi literària i lingüística, basat en el desenvolupament contemporani de la crítica, la teoria literària i la tradició filològica.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria-Pràctiques	60,00
Total hores	60,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	0,00
Estudi i treball autònom	0,00
Preparació de classes	0,00
Preparació d'activitats d'avaluació	90,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	90,00

METODOLOGIA DOCENT

La metodologia docent s'articula en les següents activitats formatives:

1) Activitats presencials: activitats formatives teoricopràctiques, lliçó magistral i exposició teòrica, se centraran, d'una banda, en l'exposició per part del professor o professora dels conceptes, temes, lectures i anàlisis d'obres, especificats en el programa de l'assignatura. I activitats formatives pràctiques que, depenent del nombre d'estudiants, individualment o en grups reduïts, consistiran en l'aplicació pràctica, a través del comentari i valoració personals, de determinats aspectes relacionats amb les activitats formatives teòriques; també exposicions en classe per part de l'estudiant o l'estudiant i pràctiques de cerca i consulta bibliogràfica tant de les fonts d'informació tradicional, com de les TIC. D'altra banda, sempre que el professor o la professora ho estime oportú, assistència a activitats culturals relacionades amb la literatura i cultura medievals.

Les activitats formatives presencials estan destinades a fomentar tots els resultats generals de l'aprenentatge, així com les competències específiques assenyalades en l'apartat corresponent.

2) Activitats no presencials: posada en comú i tutories col·lectives o personalitzades per a resoldre dubtes i orientar sobre treballs individuals o en grup, comentari de textos medievals, lectura d'obres, continguts explicats en classe o sobre les activitats realitzades en l'assignatura. Així mateix, consultes i tutories sobre el treball autònom realitzat i de cara a l'elaboració de treballs o projectes.

Les activitats formatives no presencials estan destinades a fomentar tots els resultats generals de l'aprenentatge, així com les competències específiques assenyalades en l'apartat corresponent.

En esta assignatura s'implementaran activitats relacionades amb el PEE "Imitatio e Innovatio. Imitación, adaptación y transformación creativa de los clásicos de la Edad Media y los Siglos de Oro".

AVALUACIÓ

La qualificació final serà la suma de les qualificacions obtingudes en els conceptes següents, descrits en punts i percentatges. És obligatori obtindre, com a mínim, un 50% en la nota de l'examen (3,5 punts) per a ser avaluat.

ACTIVITAT EVALUADA	Punts	%
1. Participació en activitats formatives presencials i no presencials [recuperable]	3	30%
2. Examen [recuperable]	7	70%

TOTAL	10	100%
-------	----	------

Segona convocatòria:

L'alumne o alumna haurà d'entregar per escrit el contingut i desenvolupament de les activitats formatives que s'hagen desenvolupat durant el curs.

L'alumne o alumna haurà de presentar-se a l'examen de nou.

Totes les parts de l'avaluació seran recuperables en la segona convocatòria. El professor o professora informarà amb la suficient antelació als estudiants que es presenten en segona convocatòria sobre quina activitat hauran de realitzar en cas de no haver superat algun dels requisits en la primera convocatòria.

L'avaluació de l'aprenentatge dels estudiants es durà a terme, atesos els objectius generals de l'assignatura i a les competències específiques i destreses assenyalades, mitjançant els criteris següents:

- 1) Valoració de la participació activa en les activitats formatives presencials i en les tutories. El professor o la professora establiran els criteris que consideren pertinents per a qualificar este apartat.
- 2) Realització d'un examen final, amb l'extensió màxima que s'assenyale i que haurà de seguir les normes de redacció adequades als estàndards acadèmics universitaris. En l'examen, l'estudiant o l'estudiant mostrarà que ha adquirit els coneixements, destreses, així com la capacitat d'exposició, argumentació i aprenentatge crític dels continguts de l'assignatura; i demostrarà així mateix que ha llegit i comprés els textos estudiats en classe.

El sistema d'avaluació dona per descomptat que l'estudiant ha de ser capaç d'expressar-se correctament en espanyol. Així doncs, tant en els treballs i exercicis, com en l'examen, les faltes de redacció (puntuació, ortografia, lèxic, sintaxi, etc.) comportaran una reducció de la nota. Un total de cinc faltes implicarà que el text presentat es pugui suspendre automàticament; així mateix, també es podrà suspendre l'examen si el nombre de faltes és inferior a cinc, però el professor responsable considera que la seua gravetat així ho justifica.

Com mig per a l'avaluació i per a la comunicació dels resultats d'esta, es podrà fer ús de la plataforma Aula Virtual.

El sistema general de qualificacions seguirà la normativa de la Universitat de València aprovada pel Consell de Govern del 30/5/2017-ACGUV108/2017.

L'honestat intel·lectual és vital en les comunitats acadèmiques, i per a la justa avaluació del treball de l'estudiantat. Tots els treballs presentats en aquest curs han de ser d'autoria original. No s'admetran treballs en els quals es faça ús de col·laboració fraudulenta, segons el "Protocol d'actuació davant pràctiques fraudulentes de la Universitat de València" aprovat pel Consell de Govern de 14 de juliol de 2020. ACGUV 123/2020. La utilització d'eines d'intel·ligència artificial s'adequarà al que es disposa en la "Guia d'actuació per a l'ús responsable de la intel·ligència artificial (IA) en les activitats docents i d'avaluació a la Universitat de València" o normativa que la substituïska.

BIBLIOGRAFIA

Bàsiques

Alfonso X. Prosa històrica y legal. Antología (ed. B. Brancaforte, Cátedra).

Sendebar (ed. Mª Jesús Lacarra, Cátedra).

Don Juan Manuel, *El conde Lucanor* (ed. Guillermo Serés, RAE)

Historia de la donzella Teodor (ed. M. Haro)

Libro del cavallero Zifar (ed. C. González, Cátedra / ed. González Muela, Castalia)

Garci Rodríguez de Montalvo, *Amadís de Gaula* (ed. J. M. Cacho Blecua, Cátedra)

Diego de San Pedro, *Cárcel de amor* (ed. José Francisco Ruiz Casanova, Cátedra / ed. Keith Whinnom, Castalia / ed. Carmen Parrilla, RAE).

Celestina (ed. Peter Russell, Castalia / eds. Marta Haro, Juan Carlos Conde, Castalia didáctica).

Complementàries

ALVAR, C., A. GÓMEZ MORENO y F. GÓMEZ REDONDO, *La prosa y el teatro en la Edad Media*, Madrid, Taurus, 1991.

AUERBACH, E., *Lenguaje literario y público en la baja latinidad y Edad Media*, Barcelona, Seix Barral, 1969; versión original 1958.

CANNAVAGGIO, J.(dir.), *Historia de la Literatura Española*, Tomo I, La Edad Media, Barcelona, Ariel, 1994.

CURTIUS, E. R., *Literatura europea y Edad Media Latina*, Madrid, Fondo de Cultura Económica, 1955, 4a reimp. 1984; original alemán, Berna, A. Francke Verlag, 1948.

DEYERMOND, A., *Historia de la Literatura Española*, I. La Edad Media, Barcelona, Ariel, 1973, 14a ed. 1991.

—, *Historia y Crítica de la Literatura Española*. I. La Edad Media, Barcelona, Crítica, 1979. [Primer suplemento, Barcelona, Crítica, 1991]

DÍEZ BORQUE, J. M., ed., *Historia del Teatro en España*. Edad Media. Siglo XVI. Siglo XVII, Madrid, Taurus, 1984.

FAULHABER, Charles B., *Libros y bibliotecas en la España medieval*, Londres, Grant & Cutler, 1987.

GALINO, M. A., *Historia de la educación. Edades Antigua y Media*, Madrid, Gredos, 1960, 3a reimp. 1988.

GARCÍA LÓPEZ, J., *Historia de la Literatura Española*, Barcelona, Vicens-Vives, 1977. GÓMEZ REDONDO, Fernando, *Historia de la prosa medieval castellana. I. La creación del discurso prosístico: el entramado cortesano*, Madrid, Cátedra, 1998.

GÓMEZ REDONDO, Fernando, *Historia de la prosa medieval castellana. II. El desarrollo de los géneros. La ficción caballeresca y el orden religioso*, Madrid, Cátedra, 1999.

GÓMEZ REDONDO, Fernando, *Historia de la prosa medieval castellana. III. Los orígenes del humanismo. El marco cultural de Enrique III y Juan II*, Madrid, Cátedra, 2002.

GÓMEZ REDONDO, Fernando, *Historia de la prosa medieval castellana. IV. El reinado de Enrique IV: el final de la Edad Media*, Madrid, Cátedra, 2007.

GÓMEZ REDONDO, Fernando, *Historia de la prosa de los Reyes Católicos: el umbral del Renacimiento*, 2 vols., Madrid, Cátedra, 2012.

LACARRA, María Jesús y Juan Manuel CACHO BLECUA, *Historia de la literatura española. 1. Entre oralidad y escritura. La Edad Media*, Barcelona, Crítica, 2012.

PÉREZ PRIEGO, M. A., *Literatura Española Medieval (el siglo XV)*, Madrid, Ed. Univ. Ramón Areces- UNED, 2013.

WEBSITES

Aul@Medieval [<http://parnaseo.uv.es/@Medieval.html>]: portal acadèmic con todos los materiales y recursos para el estudio de la Literatura Medieval Española.